

Temetkezés

Ma ideges voltam egész nap. Fel s alá járkáltam a lakásban. Egyébként is nyugtalan természetű vagyok, de ma különösen izgatott voltam. Arra vártam, hogy telefonáljon az ügyvédem, és megmondja, bejegyezték-e már a céget, a Speciális Temetkezési Vállalatot.

Ma nagyon elkeseredtem. Én nem tudom, miért teszi ezt velem a világ: ott húzza keresztül a számításaimat, ahol csak lehet. Már tegnap tudni akartam, mi van a céggel, de még ma sincs hírem róla. Mivel érdekeltem én ezt ki? Amíg nem jegyzi be, olyan, mintha nem is létezne, s ha nem létezik, nem vezethetem sikeresen, hiszen ami nincs, azt irányítani sem lehet se jól, se rosszul – ez logikus. Jegyezzék már be!

Ma végre bejegyezték a céget. Minden készen áll: az alkalmazottakat kiválasztottam, az irodát kibéreltem, az üzleti tervem tökéletes, nincs benne kockázat. Ez az első üzleti terv a gazdaság történetében, amiben nincs kockázat. Ez világra szóló szenzáció. Holnap elkezdem megvalósítani életem nagy művét: a vállalkozást, amitől el fog ájulni a világ. Elegem van a nélkülözésből, a lakásomból, ami dohos és annyira kicsi, hogy kinyújtózni sem tudok benne rendesen. Elegem van mindenből, ami a pénztelenséghez és az adósságokhoz kapcsolódik. Holnaptól vidám ember leszek, boldog és legfőképpen gazdag. Elhatároztam, és amit én elhatározok, az mostantól egészen biztosan megvalósul. Szakítok a régi szokásommal, hogy feladjam vagy félbehagyjam azt, amibe belekezek. Pontosan megfogalmazott célom van, és világos előttem a megvalósításához szükséges út.

Ma nagyon ideges voltam egész nap. Tördeltem az ujjaimat, harapdáltam a szám szélét, rágtam a körmömet és remegett a kezem. Délután fél háromkor kezdődött az a rendezvény, amit a cég megalakulása miatt tartottam az irodában,

és azon annyi furcsaság történt, hogy magam is meglepődtem. Nem baj, amit nem értek, azzal nem foglalkozom. Ez egy új szabály, amit a mai naptól követek. Azt is megfogadtam, hogy a mai naptól minden nap megfogalmazok magamnak egy új szabályt, amit követni fogok, és ebben szerintem egyedülálló vagyok a világon. Néhány hét vagy hónap múlva nekem lesz a legtöbb szabályom, és lehet, hogy ezeket egyszer összeírom egy könyvben, és kiadatom, hogy meggazdagodjak belőle, s mindenki felnézzen rám. Visszatérve a mai szabályomra: nem figyelhetek oda mindenre és mindenkire, nekem csak a céloim elérésére kell koncentrálnom. Nem érdekelnek mások, így döntöttem. Az idő nagyon kellemes volt, igazán nem lehet rá egyetlen rossz szavam se. Kedves Híveim, szóltam volna bele szívem szerint az irodában az előttem álló mikrofonba, de végül nem tettem meg. Kedves Híveim, ismételtém meg magamban, s hatalmas boldogságot okozott számomra ez a megszólítás. Igen, akik itt ma megjelentek, azok valóban a híveim, gondoltam, s csak alkalmazottnak hívatják magukat, nehogy rájöjjenek arra, milyen nagyra tartanak. Igen, ők valóban a híveim, de ezt nekik kell kimondaniuk először, mert az illem úgy kívánja. Kedves Mindannyian, szóltam bele a mikrofonba az érzékenyüléstől és az idegességtől kissé remegő hangon, de senki sem figyelt rám, amitől zavarba jöttem, s nem tudtam folytatni a mondatot. A sűrű zakó volt rajtam, és a kék, virágmintás ingem – mindkettő nagy rám. Hangpróba, egy, kettő, három, egy, kettő, három, szedtem össze minden bátorságomat, s olyan hangosan sikerült kimondani ezt a néhány szót, hogy mind a hat alkalmazottam felkapta a fejét. Kedves Mindannyian, ezt kellett volna mondanom, de egy pillanatra elkalandoztak a gondolataim, s láttam magam előtt, ahogy néhány hónap múlva a várható üzleti siker miatt a jelenlegi, koszos kis irodánkat hatalmas székházra cseréljük. Elnézést, szólalt meg a hatvanas évei végén járó értékesítő, nem kapcsolná ki a mikrofont, megsüketülök tőle, anélkül is halljuk, amit mond, nagyon kicsi ez az iroda. Meg kell adni a módját, mondtam bele a mikrofonba határozottan. Minden jelentős eseménynek meg kell adni a módját. Különben ha nem adnánk meg a módját, még azt hihetnénk, hogy nem jelentős esemény. Érti? Azért kell a mikrofon, mert ez egy nagyon jelentős esemény. A nagyon jelentős eseményeken pedig mindig van mikrofon, hadartam. Látott már olyat, hogy egy nagyon jelentős eseményen nem volt mikrofon, néztem rá kérdően és dühösen. Én akkor is megsüketülök tőle, felelte mérgesen. Két méterre állok magától. Nem kell az a mikrofon. Meg fogok süketülni. Az nem az én bajom, ripakodtam rá. A nagyon jelentős eseményeken mindig van mikrofon, ilyen az élet, ezt fogadja el. Akkor én kimegyek, húzta meg a vállát. Akkor én kimegyek, mert nem akarok megsüketülni. A feleségem folyton ordibál otthon velem, már alig bírja a fülem a hangos szót, morogta maga elé, majd lassan, csoszogva elhagyta a termet. Néhány másodpercig feszült csend volt. Kedves Mindannyian, kezdtem volna bele ismét a beszédembe, de ekkor a vékony hangú, bizonytalan, de mindig precizitásra törekvő, beszerző hölgy szólt közbe. Nem lenne jobb az, ügyvezető úr, hogy Kedves Egybegyűltek? Belsősebb lenne. A Kedves Mindannyian megszólítás nagyon

rideg. Mi mégiscsak bizonyos értelemben egy család vagyunk. Nem, vágtam rá, most ezt tartom helyesnek, és kész. Tudom, hogy én mondtam azt magának néhány napja, hogy mi itt egy család leszünk, de a beszédembe ne szóljon bele. Ne szóljon bele! Nem akarom azt mondani, hogy kedves egybegyűltek, mert nekem az nem tetszik, és egyébként is három héten keresztül éjjel-nappal dolgoztam ezen a beszéden, nem fogom minden apróság miatt megváltoztatni. Ez egy nagyon jelentős és jó beszéd lett, és szeretném elmondani, érti? Én igazán nem akartam semmi rosszat, szeppent meg a nő. Tudom én azt, tudom én azt, vigasztaltam, de maga is tudja, hogy nem minden látszik annak, ami. Tudom, felelte, s közben könnyesek lettek a szemei, de attól nekem még rosszul esett, és most sírok. Ne vegye a szívére, kérleltem. Csak egy kicsit vehemens voltam, semmi több. Nekem akkor is nagyon rosszul esett, és fáj, válaszolta a nő, s közben zsebkendőt vett elő. Kérem, nekem itt beszédet kellene tartanom. Hagyja, hogy folytassam. De én nem tudom abbahagyni a sírást, szipogta. Nekem az most nem megy. Én mindig őszinte voltam magához, úgy éreztem, maga is az hozzám, és ez most nem esik jól. Ne haragudjon, de nem ezt vártam magától. Én nem ezt érdemlem. Én hiszek magában, hiszek a terveiben. Nekem itt beszédet kell tartanom, szakítottam félbe. Tudja hány évig dolgoztam az ötletemen, amit ma itt elkezdünk megvalósítani? Tudja, milyen állhatatosan dolgoztam, hogy egyszer legyen belőle valami? Megtenné, hogy odakint a folyosón sír tovább? Az értékesítő kollégánk már úgyis kint van, majd biztosan megvigasztalja. Megtenné, hogy kifárad? Igen, felelte a nő lehajtott fejjel, alázatosan, és kiment. Kedves Mindannyian, fogtam bele újra a beszédbe, majd nagyot sóhajtottam, azután néhány másodpercnyi szünetet tartottam, s végigjártam a szemem a teremben levő négy alkalmazottamon, hogy valamelyikük közbe szeretne-e most szólni, s így folytattam: cégünk a világon elsőként indítja be speciális, újszerű és korunk igényeihez igazodó temetkezési szolgáltatását, amivel reményeink szerint rövid idő alatt meghódítjuk a világpiacot. Ez, hölgyeim és uraim, ez a mai nap híre, mi több, ez a mai nap világszenzációja, majd hatás-szünet következett. Az előttem állókat figyeltem. Örömet és büszkeséget kerestem az arcukon, de csak közönyt láttam. Nem baj, gondoltam magamban, majd meglátják, mekkora csoda születik itt most meg. Az idős mindenek nagyot ásított. Kedves Mindannyian, folytattam, nagy nap ez a mai. Olyan nagy nap, amivel most még nem is lehetünk tisztában, mert jelen pillanatban fel sem tudjuk mérni, mekkora. Sokat gondolkodtam már a nagyságán, és bevallom őszintén, azt hiszem, kevés képzelőerőm van ahhoz, hogy igazán el tudjam képzelni, pedig elhíhetik, nagyon igyekeztem. Kedves Mindannyian, jelentős dolgokba... Elnézést, vágott közbe a fiatal asszisztensnő, akit az előző munkahelyéről azért bocsátottak el, mert számárfülekert rajzolt a főnöke fényképére az irodában. Azt hiszem, vörös lett a fejem az idegességtől, de nem akartam kiabálni, ezért türtőztettem magam. Mi az, kérdeztem. Miért zavart meg? Kimehetek, érdeklődött félénken, miközben gyakran egyik lábáról a másikra állt. Miért menne ki, csodálkoztam. Ez egy új szokás a munkaerőpiacon, hogy az

alkalmazottak kimennek az ügyvezető beszéde alatt? Ez egy olyan szokás, amit csak én nem ismerek? Kell, válaszolta. Mondhatni szükséges. Nagyon. Mit kell, kérdeztem, mi az, amit annyira kell, hogy nem várhatja meg a beszédem végét? Elvégezni, mondta halkán. Mit kell elvégezni? Mondja már. Pisilni, pirult el. Pont most akar pisilni, amikor megváltoztatjuk az emberek életét egy új szolgáltatással, mondtam gúnyosan. Ha kell, ha egyszer kell, dadogta. Tartsa vissza, fakadtam ki, tartsa vissza. Megpróbálom, mondta, és egyre gyorsabban állt egyik lábáról a másikra. Nagyon helyes, sóhajtottam. Ott tartottam, hogy nagyon jelentős dologba kezdünk bele. Kimennék mégis, ha lehetne, szólalt meg ismét. Mégsem bírom ki. Mégsem, kérdeztem. Menjen ki, de akkor már ne is jöjjön vissza, utasítottam, és megpróbáltam olyan szigorúan nézni a teremben levőkre, ahogyan csak tudtam, hogy ettől a perctől kezdve senkinek se legyen kedve megzavarni a beszédemet. Én leszek a világ legszigorúbb és legigazságosabb ügyvezetője, ez lesz a sikerem egyik oka, határoztam el, és amit én eldöntök, az a mai naptól úgy is lesz, azt megvalósítom, ebben senki ne kételkedjen, mert csak az idejét vesztegeti. Nekem is nagyon kell, mondta a rakodómunkás, és arcán hatalmas vigyorral kisietett a lány után. Egy másodpercig megszeppenve, csöndben álltam, mert az irodában rajtam kívül már csak az idős mindenés és a felesége maradtak. Az ötletemet, amitől a cég sikerét várjuk, folytattam a beszédet mintha semmi sem történt volna, arra alapozom, hogy az emberek manapság nagyon elfoglaltak, ezért előfordulhat, hogy egy fontos tárgyalás, halaszthatatlan üzleti út vagy bármi más miatt nincs idejük elmenni a hozzátartozóik temetésére, vagy ha mégis elmennek, nem tudnak lélekben ott annyira jelen lenni, amennyire szeretnének, és itt jövünk a képhe mi. Teljes körű temetkezési szolgáltatást nyújtunk azoknak, akiknek nincs idejük megjelenni a szeretteik temetésén, vagy egyéb gondjaik miatt nem tudták úgy átélni az elhunyt távozása miatti fájdalmat, ahogyan szerették volna. A hozzátartozóinkra mindenben hasonlító, viaszból készült bábukat biztosítunk az általuk kért időpontra, s ha azt kívánják, az eredetihez a lehető legjobban hasonlító módon újra megtartjuk a teljes temetési szertartást a kedvükért az általuk megjelölt időpontban, hogy lélekben úgy tudjanak búcsút venni szeretteiktől és ismerőseiktől, ahogyan ők szeretnének, és akkor, amikor számukra az a legmegfelelőbb. Itt ismét hatásszünetet tartottam. Üzleti sikereink előre jól láthatók. Azt gondolom, hogy emberek ezrei fogják igénybe venni a szolgáltatásainkat, s nyilván, ha a cégnek jól megy, az önök fizetése is az egekbe szökhet. Maguk gazdag emberek lesznek, néztem az előttem álló, idős emberekre várva a beszédem hatását. A mindenés ismét nagyot ásított, a felesége a körmét piszkálta. Na, mit gondol, milyen az ötletem, kérdeztem az idős hölgyet, hogy megtörjem a csöndet. Tudom, hogy már többször beszéltem magának róla, de most, hogy újra hallotta, itt ezen a nyitó rendezvényükön is elmondhatja, mit gondol. Ha fantasztikus, mondja azt, ha maga szerint meg fogjuk vele változtatni a világot, mondja azt, beszéljen nyugodtan. Ami a szívéen van, az legyen a száján. Hát, ha megmondhatom, úgy, ahogy gondolom, hezitált. Természetesen, hisz ez itt egy

családias hangulatú cég, ahol mindenki mindenkit szeret, mindenki mindenkiel jóban van, őszinték vagyunk egymáshoz, és vállvetve dolgozunk majd egymásért egymás mellett. Hát, ha megmondhatom úgy, ahogy gondolom, akkor szerintem ennek nincs semmi értelme. Micsoda, kérdeztem vissza zavartan, mert sokféle válaszra számítottam, de ez nem volt közöttük, és világosan belátható, hogy az általam elmondottakkal egyáltalán nincs összhangban, pedig szerintem egy jó alkalmazott mindig képes a főnökével egyetértésben dolgozni. A terve szerintem nem jó, mondta. De igen, feleltem sértődötten. Én azt tervezem, hogy nagyon-nagyon sikeresek leszünk. Az idős mindenés ismét nagyot ásitott. De igen, toporzékoltam. Ezt jól jegyezzék meg mind a ketten! Én sikerre fogom vinni ezt a céget akkor is, ha maguk ebben nem támogatnak, és egész nap nem csinálnak itt majd semmit, csak lopják a napot, vagy folyton akadályozzák a munkámat, mert én olyan ember vagyok, aki ezt meg tudja tenni, és olyan is vagyok, aki, ha elhatároz valamit, akkor azt véghez viszi mindenáron, ordítottam magamból teljesen kivetkőzve, majd kirohantam az irodából, s becsaptam magam után az ajtót. A folyosón nem találtam senkit.

A pont

A börtön képekkel teletűzdelt, színes prospektusában, amelynek az elején egy szimpatikus úr mosolyog az olvasóra, azt írják, véletlenül se gondolja azt senki, hogy ez egy hagyományos értelemben vett büntetés-végrehajtási intézet, hanem sokkal inkább olyan hely, ahol az ember lehetőséget kap arra, hogy elvonuljon a világ zajától, csöndben élje le élete következő éveit, befelé figyeljen, és megválaszolja magának mindazokat a kérdéseket, amelyek jövője megtervezéséhez, önmaga és céljai megtalálásához elengedhetetlenül fontosak. Emlékszem, a második oldal közepén vastag betűkkel emelték ki ezt a két szót: „elengedhetetlenül fontosak”, s ennek megfelelően az örök megtettek mindent, hogy ezeket a kérdéseket mindenki feltegye magának, majd megválaszolja. Ha valakinek nem jutott volna eszébe egyetlen használható gondolat sem, addig tartották helyzetben, amíg nem produkált legalább egyet. A „helyzetben tartás” kifejezés magyarázatára később még visszatérek. Ötvenkét évesen kerültem be a börtönbe. A feleségem meghalt, majd elvesztettem a munkámat, s először csak megélhetési bűnöző lettem, később a sorsom miatti elkeseredésemet is le akartam vezetni valahol. Néhány házat kifosztottam, majd felgyújtottam. A bíró úgy látta, nemcsak a tetteimért kell büntetnie, hanem a társadalmat is – így fogalmazott – meg kell mentenie attól, hogy én még egyszer kárt okozzak neki. Nem vagyok nagyon okos ember, ami abból is látszik, hogy eddig nem gondolkodtam azon,

milyen viszonyban vagyok én a társadalommal, okozok-e neki kárt, vagy sem, hiszen a házak nem az övéi voltak, azokban emberek laktak, többnyire családok. A bíró beszéde után kezdtem el töprengeni azon, talán mégis van valami, amivel kárt okozhatnék a társadalomnak, amivel bosszút állhatnék rajta azért, mert hagyta, hogy ez történjen velem, ha ennyire féltenek tőle. Elhatároztam, és zben tartom, ha kijövök évek múltán a rács mögül, megfejtém a titkot, és megtalálom azt, amivel kifejezhetném a haragomat. Meg is esküdtem rá magamban, hogy senki más ne hallja, hiszen ez csak az én ügyem, és természetesen a társadalomé, de úgy véltem, jobb, ha egyelőre nem tud róla. Mit is mondhatnék még magamról? Nem vagyok erős testalkatú, s világos volt számomra, hogy miközben az elengedhetetlenül fontos kérdéseken gondolkodom majd a börtönben, arra is oda kell figyelnem, hogy testi épségemet megóvjam, ezért a bevonulás előtt harcművészeti leckéket akartam venni egy olyan embertől, aki néhány éve innen szabadult, s mindazt, amit tudott az önvédelemről, itt sajátította el. Nap-hosszat némán ültünk egymással szemben a harmadik emeleti garzon lakásának padlóján, néztük a közénk helyezett gyertyatartót, és gondolkodtunk azon, hogyan távolíthatnánk el az életünkből a gonoszt, s engedhetnénk át teljes egészében a jónak, hogy még véletlenül se érhesse bennünket semmiféle sérelem. A megoldást nem találtuk meg, mert a csönd, amiben egész nap ültünk, nem vezetett el bennünket a felismerésig, bármennyire is bízunk benne; de majd odabent, bátorított, majd odabent befejezem a gondolkodást, és rálelek a titokra, ami megvéd. Ma, a börtönbe való bekerülésem első napján helyzetbe hoztak az örök, ami azt jelenti, hogy lekötöztek ide, ebbe a székbe úgy, hogy sem a végtagjaimat, sem a fejemet nem tudom mozgatni, s azt mondták, most lazítsak, ne akarjak semmit, ne vágyakozzak semmire, mert minél többet mozgok vagy rángatózok, annál jobban fognak szorítani a szíjak, inkább fogadjam el a helyzetemet, és keressek a szemközi szürke falon egy pontot, amit hosszú időn keresztül néztek, s meglátom, olyan gondolatok jutnak majd eszembe, amelyekről nem is hittem volna sohasem, hogy az enyéme lehetnek, és akaratomon kívül fel fogom tenni magamnak azokat az elengedhetetlenül fontos kérdéseket, amelyekről a prospektusban volt szó. Ha ül, és a lábait szorosan egymás mellé teszi, majd kihúzza magát, és a kezeit a testéhez szorítja, majd a fejét egyenesen tartja, s keres magának egy pontot, amit hosszú percekig figyelhet, éppen abban a testhelyzetben lesz, amiben most én vagyok, és éppen azt fogja csinálni, amit most én. Tegyük egy próbát. Vegyük végig még egyszer. Ül? A lábait szorosan egymás mellett vannak? Húzza ki magát. A kezeit szorítsa a testéhez, majd a fejét tartsa egyenesen. Nézzük mind a ketten ebben a testhelyzetben a kiválasztott pontot, és hallgassuk a belső hangunkat. Ha egyszer kijutok innen és találkozunk, majd megbeszéljük, mit mondott, megígéri?

Szenilis vagyok, mondtam már?

Üdvözlöm, én nem szeretném, ha szobrot állítanának nekem, nincs rá szükségem. Halhatatlan vagyok, nekem ez elég. Ezekkel a mondatokkal mutakozom be mindenkinek, aki elolvassa ezt a néhány sort, így most önnek is. Papír segítségével mondom el őket, mert az emlékezetem már rendszeresen cserbenhagy. Megöregedtem, szenilis lettem. A felolvasás után mindig összehajtom a lapot és a zakóm jobb zsebébe teszem, kivéve akkor, ha elfelejtem összehajtani vagy a zakóm jobb zsebébe tenni, és véletlenül elhagyom valahol, hiszen megöregedtem, szenilis lettem. Nem tudom, hányszor csináltam már ezt, és azt sem, hogy miért. Azt hiszem, éppen annyiszor, ahányszor ezt elolvasta valaki. Néhány másodpercnyi hatásszünetet tartok, hogy legyen ideje átgondolni azt, amit eddig olvasott, és csak utána folytatom a bemutatkozásomat. Elkészült? Ha még nem, akkor nem zavarom. Annyi időt hagyok, amennyit csak akar.

Szeretek történeteket mesélni, ez az életem, ha meghallgat most tőlem egyet, megköszönöm, ha nem, elfogadom, eszembe sem jut haragudni érte. Tudom, zagyvaságnak tűnhet, amit eddig mondtam. Elnézést. Így sikerült. Öreg ember vagyok. Annyira öreg, hogy Ön talán még meg sem született, amikor én már öreg voltam. Ha nincs ellenére, leülnék erre a székre a képzeletében Önnel szemben, ha már így összehozott minket az élet. A lábaim nem bírják az állást. Öreg vagyok, mondtam már? Igen, egyszer talán, most jut eszembe. Néhány percnyi állás után remegni kezdenek a lábaim. Az orvosom azt tanácsolta, hogy hagyjak fel az állással, és ücsörögjek egész nap, ahogy egy átlagos vénemberhez illik, de én azt ki nem állhatom. Jönni-menni, állni akarok, válaszoltam a doktor úrnak, aki ezen annyira meghökkent, hogy majdnem elfelejtette felírni a gyógyszeremet, amit a szívemre szedek. Sajnos, nem működik már rendesen. Bocsásson meg, nem akarok panaszkodni. Egy tanár nyugalmával vetem át egyik lábamat a másikon, olyanéval, aki egész lényével és minden pillanatban azt képes üzenni a diákjainak, hogy öreg vagyok már, sok mindent láttam, nem lehet nekem meglepetést okozni. Nem is tudom, miért kezdtem ebbe bele, elfelejtettem. Mesélek inkább valami másról. A város főtere jut hirtelen eszembe. Minden nap lemegyek oda sétálni legalább egy órát. Megállok az egykori könyvesbolt épülete előtt, és perceként keresztül csak az emlékeimmel vagyok elfoglalva. Kissé kényelmetlenül ülök. Ha megengedi, felállok egy pillanatra, és megigazítom a zakómat, mert biztosan összegyűrődött. Ez az egyetlen valamire való öltözésem. Látszik rajta, hogy mindennapos használatban van. A térre ebben járok le. Minden nap pontosan tíz órakor felveszem, és elindulok lefelé a lépcsőházban. Lassan megyek, mert nagyon fájnak a lábaim már délelőtt is, pedig esténként mindig párnára teszem őket, hogy kipihenhessék magukat. Általában

a barna nadrágomat viselem, azt, amelyik most is rajtam van, de előfordul, hogy a kéket, amelyiket nem szívesen veszek fel, mert lyukas a térdhajlatomnál. A régi könyvesbolt helyén most egy étterem van, aminek a pincére ki szokott állni az ajtóba, és nézi a járókelőket. Magas, erős fiatalember, kissé modortalan-nak tűnik. Mostanság, úgy veszem észre, ez a divat. A fiatalok nem szeretnek illedelmesek és kedvesek lenni, mert azt hiszik, az valamiféle gyengeség. Hirtelen rám tört a fáradtság, ami egy öregembernél nem ritka. Tudom, azt ígértem, el fogok mondani egy történetet, de most úgy érzem, minden erőmet felemész-tette ez a néhány percnyi beszéd. Elmegyek pihenni, ha nincs ellenére. Elnézést kérek! Én sem így terveztem. A széket itt hagyom, magára bízom, hogy mi legyen vele. Nekem tetszik. Meg is tarthatná. Biztosan találkozunk még. Megszámolni sem tudom, hány szerző történeteiben vagyok én az elbeszélő, talán mindenkiében, természetesen mindig más-más alakban, ami nagyon jó feladat. Öregnek lenni is jó. A szenilitásom nem zavar. A következő műben, amit a kezébe vesz, megígérem, el fogom mondani azt a történetet, amit most szántam Önnek. Nem felejttem el. Fel is írom magamnak mindjárt. Mindig tartok a zakóm jobb zsebében egy papírlapot, vagy a balban? Nem is tudom. Lehet, hogy most nincs nálam? Nem találom. Otthon hagytam? Lehetséges. Szenilis vagyok, mondtam már?